

[SS-004]

Ergenlerde Bordetella pertussis Seroprevalans ve Kolonizasyon Oranı

Gülşen Ersöz¹, Özlem Tezol¹, Gülçin Bozlu¹, Tuğba Arıkoğlu², Necdet Kuyucu³

¹Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Mersin

²Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk İmmunoloji ve Allerji Bilim Dalı, Mersin

³Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı, Mersin

Amaç: Bordetella pertussis'in etken olduğu boğmaca her yaştaki duyarlı bireyleri etkileyen, özellikle yenidoğan ve süt çocukluğu döneminde ağır seyreden, bulaşıcı bir solunum sistemi hastalığıdır. Son 20 yıldaki epidemiyolojik çalışmalar boğmaca vakalarının ergen ve erişkin yaş gruplarında yoğunlaştığını göstermiştir ve gelişmiş ülkelerde aşı şemasına boğmaca aşısı pekiştirme dozları eklenmiştir. Boğmaca aşısının pekiştirme dozlarının ne zaman yapılması gerektiğine karar verebilmek için hastalığın yaşlara göre seroepidemiolojisinin bilinmesi gerekir. Bu çalışmanın amacı çocuklarda ve ergenlerde klinik, serolojik ve bakteriyolojik yöntemler ile boğmaca hastalığını tanımlamak, yaş gruplarına göre boğmacaya karşı oluşan antikor düzey oranını belirlemek, ulusal aşı stratejileri için epidemiyolojik veriler sağlamaktır.

Gereç-Yöntem: Ocak - Temmuz 2015 tarihleri arasında öksürük yakınması olan 10-18 yaş grubundaki 429 hastanın serum örneklerinde ELISA yöntemiyle B. pertussis IgG antikor düzeyi, nazofarengeal sürüntü örneklerinde B. pertussis PCR ve B. pertussis kültürü analiz edildi.

Bulgular: 429 hastanın hiçbirinin nazofarengeal sürüntü kültüründe üreme olmadı. Üç hastada (%0.69) B.pertussis PCR pozitif sonuçlandı. B. pertussis IgG antikorları 43 hastada (%10.02) pozitif; 386 hastada (%89.97) negatif saptandı. Seropozitivitede cinsiyet farkı tespit edilmedi. Seropozitivite en yüksek oranda 13-15 yaş grubunda (%51.16) saptandı. Anti-PT IgG absorbans değeri ortalaması ≥ 14 yaştaki hastalarda < 14 yaş olanlara göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek saptandı (P =0.006). Boğmaca aşısı 4 doz uygulananlarda 5 doz uygulananlara göre, son boğmaca aşısı üzerinden 6 yıl yada daha uzun süre geçenlerde 6 yıldan daha kısa süre geçenlere göre anti-PT IgG absorbans değeri anlamlı derecede yüksek saptandı (P =0.016,0.019).

Sonuç: Boğmacaya karşı oluşan bağışıklık uzun ömürlü değildir. Doğal enfeksiyon sonrasında 7-20 yıl, aşılanma sonrasında 4-12 yılda (ortalama 5 yıl) immünitinin azaldığı bilinmektedir. Ülkemizde boğmaca enfeksiyonu sıklığını azaltmak, adölesanlar aracılığıyla boğmaca enfeksiyonunun bebeklere geçişini önlemek amacıyla yaşamın ilk iki yılındaki primer aşılama devam edilmesinin, ilkökul birinci sınıfta yapılan beşinci doz aşıya ek olarak 10-13 yaş arasında asellüler boğmaca aşısı pekiştirme dozu uygulanmasının faydalı olacağı kanısındayız.

Anahtar Kelimeler: Boğmaca, ergen, seroprevalans, aşı